

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

DUS-III.059.33.2023.MSz

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Prof. Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z przekazanym pismem znak: BPS/043-63-2212/23 oświadczenia Pana Senatora Andrzeja Pająka złożonego podczas 63 posiedzenia Senatu RP w dniu 22 czerwca 2023 r., uprzejmie informuję:

Kwestia obowiązku ubezpieczeń społecznych została uregulowana przepisami ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1230, z późn. zm.).

Osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym gospodarczą) podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym w okresie od dnia rozpoczęcia do dnia zaprzestania prowadzenia tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. Z tego tytułu spoczywa na nich obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia. Osoby prowadzące pozarolniczą działalność i podlegające z tego tytułu obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu, mogą – na swój wniosek – zostać objęte dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. Podstawę wymiaru składek dla tych osób stanowi zadeklarowana kwota, która nie może być niższa niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek.

Mając natomiast na względzie, że największe trudności związane z wywiązaniem się z obowiązku opłacania składek mogą wystąpić na początku prowadzenia działalności gospodarczej, przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych umożliwiają osobom, rozpoczynającym prowadzenie pozarolniczej działalności, w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania tej działalności, opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne na preferencyjnych warunkach tj. od zadeklarowanej przez siebie kwoty, nie niższej jednak niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę. Osoba prowadząca działalność może zadeklarować jako podstawę wymiaru składek kwotę wyższą od obowiązującego minimum – zwłaszcza w okresach osiągania wyższych dochodów. Ma jednak prawo opłacać także w takich okresach składki od ustalonej najniższej podstawy wymiaru.

Od 2019 r. osoby fizyczne prowadzące firmę na własny rachunek – po spełnieniu określonych warunków – mogły opłacać składki ZUS, których wysokość uzależniona była od kwoty uzyskiwanego przez nie przychodu z tytułu działalności gospodarczej.

Podczas projektowania ulgi w 2019 r., przyjęto założenie, że rozwiązanie to ma obejmować przedsiębiorców prowadzących działalność na mniejszą skalę. Ulga kierowana została do osób, dla których koszty ubezpieczeniowe stanowią poważne obciążenie finansowe względem

uzyskiwanych przyływów pieniężnych. Dlatego też wprowadzono limit przychodowy kwalifikujący przedsiębiorcę do skorzystania z ulgi.

Powyższa regulacja uległa zmianie i od 1 lutego 2020 r. osoby prowadzące działalność mogą opłacać składki w wysokości uwzględniającej zarówno przychody, jak i dochody z tytułu działalności gospodarczej. Aby skorzystać z omawianej preferencji w danym roku, przedsiębiorca musi prowadzić działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) lub innych przepisów szczególnych, a jego przychód z tytułu działalności gospodarczej w poprzednim roku kalendarzowym, jeśli prowadzona ona była przez cały rok, nie może przekroczyć kwoty 120 000 złotych.

Zgodnie z art. 18c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób prowadzących tzw. „małą działalność gospodarczą plus”, których roczny przychód z tej działalności uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczył kwoty 120 000 złotych, uzależniona jest od dochodu z pozarolniczej działalności w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, uzyskanego w poprzednim roku kalendarzowym.

Podstawę wymiaru składek ww. ubezpieczeni ustalają na dany rok kalendarzowy, mnożąc przeciętny miesięczny dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym przez współczynnik 0,5. Tak obliczona podstawa wymiaru składek nie może przekroczyć 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia na dany rok kalendarzowy i nie może być niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w styczniu danego roku. Niższe składki na ubezpieczenia społeczne można opłacać maksymalnie przez 36 miesięcy w ciągu ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych prowadzenia działalności gospodarczej.

Odnosząc się bezpośrednio do podniesionych w oświadczeniu Pana Senatora kwestii należy zwrócić uwagę, że wydłużenie okresu opłacania składek na zasadach „Małego ZUS Plus” zostało już wprowadzone ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz.U. poz.1429).

Zawarte w ustawie zmiany polegają na wydłużeniu okresu ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne na preferencyjnych zasadach dla niektórych płatników składek i dotyczą grupy przedsiębiorców o stosunkowo niskich dochodach, szczególnie wrażliwych na obecną sytuację ekonomiczno-gospodarczą, w tym na odczuwalne i dotkliwe skutki związane z pandemią COVID, wojną w Ukrainie czy wzrostem kosztów prowadzenia działalności gospodarczej wynikających m.in. ze wzrostu cen paliw gazowych.

Istotnym jest, że jednym z celów ograniczenia czasowego „Małego ZUS Plus” była potrzeba zapewnienia odprowadzania do systemu ubezpieczeń społecznych składek w wysokości umożliwiającej przedsiębiorcom otrzymywanie godziwych świadczeń, w tym zwłaszcza w przyszłości emerytury. Ww. okoliczności kryzysowe były nie do przewidzenia przy projektowaniu rozwiązania jeszcze w 2019 r. W drastyczny sposób zaważyły one jednak w ostatnich latach na możliwościach finansowych polskich firm.

Podstawowym celem wprowadzonej zmiany jest więc dostosowanie wysokości obciążeń ponoszonych przez mniejszych przedsiębiorców z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne do ich możliwości finansowych w obecnej sytuacji ekonomicznej. Obowiązki te, szczególnie dla małych przedsiębiorców, stanowić mogą ogromny wysiłek. Intencją wprowadzonej regulacji jest rozwój przedsiębiorczości, pobudzenie aktywności zawodowej, ograniczenie tzw. szarej strefy oraz poprawa przeżywalności przedsiębiorstw w czasie przejściowych utrudnień gospodarczych.

Zmiana do ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zawarta w ustawie o świadczeniu wspierającym, wprowadza wydłużenie o dodatkowe 12 miesięcy kalendarzowych możliwości

skorzystania z obniżonej składki płatnikom, którzy ustalali podstawę wymiaru składek na zasadach „Mały ZUS Plus” przez co najmniej jeden miesiąc w 2023 r. Z prawa do ustalenia podstawy wymiaru składek na dotychczasowych zasadach przez kolejne 12 miesięcy mogą skorzystać wszyscy płatnicy, którzy w 2023 r. mieli prawo chociaż przez jeden miesiąc do opłacania preferencyjnych składek bez względu na to, kiedy osiągnęliby limit 36 miesięcy. Oznacza to, że z powyższych preferencji mogą skorzystać przedsiębiorcy, dla których ulga „Mały ZUS plus” wygasła albo wygasłaby w 2023 r., ale również przedsiębiorcy, którzy rozpoczęli korzystanie z tej ulgi w roku 2021, 2022 i 2023.

Warunkiem przedłużenia ulgi jest uzyskanie przychodów w roku poprzednim do 120 tys. zł oraz złożenie stosownych dokumentów zgłoszeniowych.

Powyższa regulacja dotyczy grupy małych i średnich przedsiębiorców. Szacuje się, że z przedłużenia o 12 miesięcy ulgi „Mały ZUS plus” skorzysta w 2023 r. 66,4 tys. przedsiębiorców, 142,3 tys. w 2024 r. oraz 104,9 tys. w 2025 r.

Ponadto uprzejmie informuję, że Sejmowa Komisja Nadzwyczajna do spraw deregulacji wniosła w dniu 5 lipca 2023 r. projekt ustawy o ograniczeniu biurokracji i barier prawnych (druk sejmowy nr 3502), proponujący m.in. zmiany w zakresie okresu opłacania składek na ubezpieczenia społeczne na zasadach „Małego ZUS Plus”.

Z wyrazami szacunku
z up. Ministra Rodziny i Polityki Społecznej
Stanisław Szwed
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

WYGENEROWANO: 2023-08-23
10:31:35+02:00

WeryfikacjaPodpisu.pl - Usługa zaufania

Elektroniczne Poświadczenie Weryfikacji (EPW)

1b24e25bc0e9dd7ac73aa749d79212a696eed41033ef8f76c3ac05ad0e432a2a

identyfikator weryfikacji

**059 33 23 ODPOWIEDŹ NA OŚWIADCZENIA SENATORA ANDRZEJA
PAJĄKA.DOCX.XAdES**

md5: 8347d10d1648b58af28d1ef5986eaf96

059 33 23 ODPOWIEDŹ NA OŚWIADCZENIA SENATORA ANDRZEJA PAJĄKA.DOCX

md5: 8340da81c7e4f88bb636773adb6a9c1a

Nazwy uploadowanych plików

1.

Integralność:	Zachowana - podpisane dane nie zostały zmodyfikowane od czasu ich elektronicznego uwierzytelnienia
Podpisujący:	Stanisław Szwed
Rodzaj uwierzytelnienia:	Kwalifikowany podpis elektroniczny
Deklarowany czas złożenia podpisu:	2023-07-28 21:16:26+02:00

2023-08-23 10:29:20+02:00

czas weryfikacji

MADKOM SA (KRS: 0000394954)

Dostawca usług zaufania (art. 3, pkt 19 eIDAS)

Niniejsze poświadczenie w oryginale ma postać elektroniczną. Autentyczność poświadczenia sprawdzisz, podając unikalny identyfikator weryfikacji na <https://WeryfikacjaPodpisu.pl>.